

ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้ประกอบการ

Definitions and Concepts of Entrepreneurship

รัชพล จอมไตรคุป¹, วัชรพงษ์ อินทรวงศ์²

บทคัดย่อ

การประกอบธุรกิจในปัจจุบันมีบริบทของการแข่งขันที่รุนแรงมากยิ่งขึ้น การดำเนินการมีทั้งที่ประสบความสำเร็จและล้มเหลว ผู้ประกอบการ ลักษณะ พฤติกรรม และกรอบแนวคิดของผู้ประกอบการ หรืออาจเรียกว่าภาวะผู้ประกอบการ ถือเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวทางธุรกิจเหล่านั้น ขณะที่ปัจจัยสภาวะแวดล้อมในด้านต่างๆ เป็นปัจจัยเสริมที่ช่วยทำให้เกิดความสมบูรณ์ อย่างไรก็ตามในทางวิชาการแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้ประกอบการยังขาดความชัดเจนว่า ภาวะผู้ประกอบการนั้น มีความหมายว่าอย่างไร ควรประกอบไปด้วยคุณสมบัติที่สำคัญใดบ้าง บทความนี้จึงมุ่งที่จะศึกษาค้นคว้าถึงพัฒนาการขององค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นดังกล่าว เพื่อให้องค์ความรู้ด้านภาวะผู้ประกอบการ เกิดความชัดเจนและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในทางวิชาการได้มากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: ความหมาย แนวคิด ภาวะผู้ประกอบการ

1. นิสิตสาขาบริหารธุรกิจ มหาลัยบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร

2. อาจารย์ประจำสาขาบริหารธุรกิจ มหาลัยบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร

Abstract

Operations in the current context have more competition. The operations are both successful and failed. Entrepreneurs, entrepreneur's behavior, and entrepreneur's concept also known as the entrepreneurship is a critical factor affecting the success or failure of those businesses. While the environmental factors are just contribute to the perfection. However, definitions, academic concepts, and key features of entrepreneurship are still unclear. This article aims to study the development of knowledge related to such issues, to make the entrepreneurship knowledge more clarity and can be utilized in a more academic.

Keywords: Definition Concept Entrepreneurship

ความหมายของผู้ประกอบการ (Entrepreneur)

คำว่า “ผู้ประกอบการ” (Entrepreneur) มีต้นกำเนิดมาจากภาษาฝรั่งเศส *Entreprende* ซึ่งหมายถึง "to undertake" หมายถึง การรับดำเนินการ แต่ในบริบทของธุรกิจ

แปลว่า "การเริ่มต้นทำธุรกิจ" นอกจากนี้ยังมีผู้ให้คำจำกัดความไว้หลายหลายความหมาย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

Schumpeter (1934) ได้ให้ความหมายของผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้ริเริ่มโดยใช้กระบวนการในการแยกแยะสินค้าและบริการที่มีอยู่เดิมเพื่อสร้างสินค้าและบริการใหม่ โดยมีวิธีการจำแนกของการเป็นผู้ประกอบการออกเป็น 5 วิธีได้แก่ (1) การนำเสนอสินค้าที่มีคุณภาพใหม่ (2) การใช้วิธีการผลิตแบบใหม่ (3) การเปิดตลาดใหม่ (4) การค้นหาแหล่งซื้อวัตถุดิบใหม่หรือการค้นหาวัตถุดิบชนิดใหม่ และ (5) การก่อตั้งกิจการใหม่

McClelland (1961) ได้ให้ความหมายของผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลที่ต้องการความสำเร็จสูง โดยเป็นผู้มีความกระตือรือร้นและคนรับความเสี่ยงในระดับปานกลาง

Shapero (1975) ได้ให้ความหมายของผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้ที่ริเริ่ม ยอมรับความเสี่ยงของการล้มเหลว และการควบคุมภายในขององค์การ

Catlin and Matthews (2001: 5) ได้ให้ความหมายของผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลที่เชื่อมั่นในตนเองที่จะปฏิบัติตามความคิดหรือความฝันของตน โดยมุ่งมั่นที่จะทำให้อะไร

ที่ตนต้องการเป็นจริง และเมื่อต้องเผชิญกับความผิดหวังหรือความล้มเหลว ก็จะค้นหาทางอื่นอยู่เสมอเพื่อหาทางให้สิ่งที่ตนต้องการเป็นจริง

Scarborough and Zimmerer (2003: 3) ได้ให้ความหมายของ ผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลที่ก่อตั้งธุรกิจใหม่ที่ต้องเผชิญกับความเสี่ยงและความไม่แน่นอน เพื่อผลกำไรและความก้าวหน้าขององค์กร โดยการใช้ประโยชน์จากโอกาสและทรัพยากรต่างๆขององค์กรตามที่จำเป็น

จากความหมายของผู้ประกอบการที่รวบรวมไว้ข้างต้น พอสรุปได้ว่า ผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลที่ก่อตั้งองค์กรเป็นเจ้าของหรือหุ้นส่วนที่เข้ามาดำเนินธุรกิจ โดยยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในการดำเนินธุรกิจ ทั้งนี้เพื่อผลกำไร และความพอใจ

ความหมายของภาวะผู้ประกอบการ (Entrepreneurship)

คำว่า “ภาวะผู้ประกอบการ” (Entrepreneurship) เป็นคำที่ถูกนำมาใช้หลังจากการให้ความหมายของคำว่า “ผู้ประกอบการ” แต่มีความหมายที่สัมพันธ์ใกล้ชิดกับความหมายของ “ผู้ประกอบการ” ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยทั่วไปมักจะมีการใช้คำทั้งสองนี้สลับกันไปมาอยู่เสมอขึ้นอยู่กับ

กับบริบทในการใช้และค่านิยมของผู้ใช้ การให้ความหมายของ คำว่าภาวะผู้ประกอบการนั้นก็เป็นเพราะว่าการทำความเข้าใจ เพียงแค่ตัวผู้ประกอบการนั้นมักจะถูกมองในขอบเขตของ ลักษณะเฉพาะตัวบุคคล ซึ่งไม่สามารถทำให้เกิดความเข้าใจว่า ภาวะผู้ประกอบการนั้นมีความสัมพันธ์และสำคัญอย่างไรกับ วิสาหกิจ นักวิจัยหลายๆท่าน เช่น Bygrave Hofer Amit และ Shane เป็นต้น ได้เปลี่ยนแนวทางมาศึกษา ภาวะผู้ประกอบการ เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่ไม่มีความหมายแต่เพียงตัวผู้ประกอบการ โดยทั่วไปภาวะผู้ประกอบการมีความหมายเน้นไปที่กระบวนการ หรือสิ่งที่เกิดจากการกระทำในความรู้สึกหรือความรับผิดชอบ แบบผู้ประกอบการ นอกจากนี้ยังมีผู้ให้คำจำกัดความไว้หลาย หลายความหมาย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

Bygrave and Hofer (1991) ได้ให้ความหมายของ ภาวะผู้ประกอบการ หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และ กิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการให้ได้มาซึ่งโอกาส และ สร้างสรรค์องค์การให้สามารถดำเนินการตามโอกาสนั้นได้

Amit et al. (1993) ได้ให้ความหมายของ ภาวะ ผู้ประกอบการ หมายถึง กระบวนการในการสร้างผลกำไรจาก

การใช้ทรัพยากรด้วยวิธีการใหม่ เป็นเอกลักษณ์ มีคุณค่าภายใต้สภาพแวดล้อมที่ไม่แน่นอนและคลุมเครือหรือไม่ชัดเจน

Shane and Venkataraman (2000) ได้ให้ความหมายของ ภาวะผู้ประกอบการ หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดการบรรจบกันของปรากฏการณ์สองสิ่ง สิ่งแรกคือการพบหรือประสบโอกาสทางธุรกิจที่สามารถสร้างกำไร และสิ่งที่สองคือความพร้อมในการดำเนินการเป็นผู้ประกอบการ จะขาดอย่างหนึ่งอย่างใดไม่ได้ ดังนั้นการให้นิยามภาวะผู้ประกอบการในมิติของตัวบุคคลแต่เพียงด้านเดียวจึงไม่สมบูรณ์ ทำให้เกิดข้อสงสัยในเรื่องภาวะผู้ประกอบการ

Swedberg (2007) ได้ให้ความหมายของ ภาวะผู้ประกอบการ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจศาสตร์ที่เกิดจากการนำเอาทรัพยากรมาใช้ในรูปแบบใหม่เป็นการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือทำลายความสมดุลของตลาดอย่างสร้างสรรค์ (Creative Destruction) ภาวะผู้ประกอบการจึงต้องมีการกระทำหรือสร้างสิ่งที่เกิดการเปลี่ยนแปลงจากสภาพหนึ่งไปสู่สภาพที่เป็นพลวัต

จากความหมายของภาวะผู้ประกอบการที่รวบรวมไว้ข้างต้น พอสรุปได้ว่าภาวะผู้ประกอบการหมายถึง กระบวนการวิธีการปฏิบัติงาน และ การตัดสินใจของกิจกรรมที่ถูกรับโดยผู้ประกอบการ เพื่อการแสวงหาโอกาสใหม่ในการทำธุรกิจพร้อมกับสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่สามารถนำมาใช้ให้บรรลุโอกาสที่หาได้นั้นโดยวิธีการบริหารจัดการ

ความสำคัญของภาวะผู้ประกอบการ

ภาวะผู้ประกอบการส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้การปฏิบัติงานมีความเจริญเติบโตมีมาตรฐาน ต้นทุนต่ำ และมีความคุ้มค่า ซึ่งเป็นผลประโยชน์ต่อการวางแผนและพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานในอนาคต ซึ่งเกิดจากการที่คุณสมบัติของผู้ประกอบการ (Swedberg, 2007)

ภาวะผู้ประกอบการเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมาจากการกระทำ ดังนั้นการศึกษาภาวะผู้ประกอบการเริ่มต้นจากการศึกษาคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้ประกอบการ (Brazeal and Herbert, 1999) เช่นความต้องการประสบความสำเร็จ ความคิดริเริ่ม ความมั่นใจในหน้าที่ ความมุ่งมั่นต่อสัญญา การกล้ารับความเสี่ยง การตัดสินใจด้วยตนเอง คุณสมบัติเหล่านี้ไม่สามารถเป็นตัวแทนในการอธิบายภาวะผู้ประกอบการได้เป็นการเฉพาะ เพราะว่าคุณสมบัติเหล่านี้ก็ปรากฏอยู่ในบุคคลอื่นที่ประสบ

ความสำเร็จเช่นเดียวกัน (Low and MacMillan, 1988) คุณสมบัติส่วนบุคคลนั้นไม่ได้ทำให้เกิดความเป็นผู้ประกอบการ แต่การกระทำต่างหากที่ทำให้สามารถเห็นความเป็นผู้ประกอบการได้ (Covin and Slevin, 1991) ดังนั้นแทนที่จะศึกษาภาวะผู้ประกอบการจากการคุณสมบัติของผู้ประกอบการ จึงเปลี่ยนมาศึกษาพฤติกรรมของภาวะผู้ประกอบการ ซึ่งหมายถึงกิจกรรมและการกระทำที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้โอกาส และการสร้างวิสาหกิจขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์จากโอกาสนั้น (Bygrave and Hofer, 1991) ซึ่งหมายความว่าภาวะผู้ประกอบการคือกระบวนการที่บุคคลต่างๆ ไม่ว่าจะด้วยตนเอง หรือบุคคลอื่นในองค์กร ทำการแสวงหาโอกาสโดยปราศจากการคำนึงถึงทรัพยากรที่มีอยู่ในครอบครอง (Stevenson and Jarillo, 1990)

ลักษณะสำคัญของภาวะผู้ประกอบการ

วิทูร เจียมจิตต์ตรง (2553) กล่าวถึงการศึกษาเรื่องภาวะผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) หรือการกระทำของผู้ประกอบการในช่วง 2-3 ทศวรรษที่ผ่านมาได้มีการศึกษาในหลากหลายมุมมอง Gregoire, Noel, Dery, and Bechard (2006) อ้างใน วิทูร เจียมจิตต์ตรง (2553) ได้ทำการวิเคราะห์

แนวโน้มของการศึกษาเหล่านี้ผ่านการวิเคราะห์การอ้างอิงร่วม (Co-Citation Analysis) ของบทความที่ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้ประกอบการที่ตีพิมพ์ในวารสาร *Frontiers of Entrepreneurship Research* ในกรอบระยะเวลา 24 ปีตั้งแต่ปี ค.ศ.1981 จนถึงปี ค.ศ.2004 ซึ่งทำให้สามารถสรุปแบ่งกลุ่มหัวข้อหลักที่ได้รับความสนใจในการศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้ประกอบการออกเป็นด้านต่างๆ 7 ด้านประกอบด้วย เรื่องการชี้แจงและการใช้ประโยชน์จากโอกาส (Identification and Exploitation of Opportunities) เรื่องปัจจัยที่มาก่อนและผลที่เกิดตามมาจากนวัตกรรมและพฤติกรรมของภาวะผู้ประกอบการระดับองค์กร (Antecedents and Consequences of Innovation and Entrepreneurship Firm-Level Orientation/Behaviors) เรื่องสภาวะแวดล้อมแบบพลวัตที่มีผลต่อการก่อตั้งวิสาหกิจและผลประกอบการ (Dynamics Surrounding New Venture Emergence and Performance) เรื่องคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้ประกอบการ (Individual Characteristics of Entrepreneurs) เรื่องความอยู่รอดและการเติบโต (Survival and Growth) เรื่องการปฏิบัติของธุรกิจร่วมลงทุนและผลที่มีต่อวิสาหกิจ (The Practice of

Venture Capitalists and The Contribution to Firms) และเรื่องอิทธิพลของเครือข่ายทางสังคมในภาวะผู้ประกอบการ (Influence of Social Networks in Entrepreneurship) ข้อค้นพบเหล่านี้เป็นไปในทำนองเดียวกับผลการศึกษาของ Ratnatunga and Romano (1997) Reader and Watkins (2006) จากความหลากหลายของการศึกษาเหล่านี้จึงยังไม่เกิดการบรรจบกัน (Convergence) เป็นข้อสรุปถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ประกอบการหรือทฤษฎีภาวะผู้ประกอบการ (Theory of Entrepreneurship) ที่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปออกมาได้ (Swedberg, 2007: 2) แต่อย่างไรก็ตามผลงานการวิจัยภาวะผู้ประกอบการ ดังกล่าวได้ทำให้เห็นวามโนทัศน์ภาวะผู้ประกอบการนั้นไม่ได้เป็นมโนทัศน์เดียวที่มีทฤษฎีของตนเองเป็นการเฉพาะ แต่น่าที่จะมีองค์ประกอบที่มาจากหลายทฤษฎีเข้ามาร่วมกันอธิบาย (Low and MacMillan, 1988: 140)

วรรณกรรมภาวะผู้ประกอบการในช่วง 3 ทศวรรษที่ผ่านมาแม้ว่าจะไม่สามารถสรุปออกมา เป็นทฤษฎีที่เป็นที่ยอมรับก็ตาม (Swedberg, 2007) แต่งานวิจัยที่ผ่านมาได้นำเสนอแนวคิดหรือ ลักษณะสำคัญของภาวะผู้ประกอบการ

หลายประการที่สามารถนำไปสู่การสร้างองค์ประกอบที่สำคัญของภาวะผู้ประกอบการได้ โดยลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งของภาวะผู้ประกอบการก็คือคุณสมบัติของผู้ประกอบการ โดยผู้วิจัยจะพูดถึงภาวะผู้ประกอบการในเชิงนี้เป็นหลักในการศึกษาคั้งนี้

แนวคิดเกี่ยวกับคุณสมบัติของภาวะผู้ประกอบการ

มีนักวิชาการได้ให้ความสนใจ และทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องภาวะผู้ประกอบการไว้มากมายหลากหลายแนวทาง ซึ่งมีขอบเขตที่กว้างขวางมาก มีความแตกต่างกันไปตามกิจกรรมของผู้ประกอบการ และตามแต่ละสังคม ทั้งนี้เนื่องจากภาวะผู้ประกอบการขึ้นอยู่กับเงื่อนไขทางด้านสิ่งแวดล้อม และบริบททางด้านสังคม โดยผู้วิจัยจะนำเสนอภาวะผู้ประกอบการในมิติของคุณสมบัติผู้ประกอบการตามที่มีผู้ทำการศึกษาวิจัยไว้พอสังเขปดังนี้ คือ แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้ประกอบการที่มีการนำเสนอ ดังนี้

- 1) Hal B. Pickle
- 2) Gallup and Gallup

- 3) Frese
- 4) Lumpkin and Gregory
- 5) Roger Trapp
- 5) อำนาจ ชีระวนิช
- 6) รัชจรินทร์ และคณะ

โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ภาวะผู้ประกอบการที่เสนอโดย Pickle

Pickle (1964) อ้างใน รัชจรินทร์ และคณะ (2546: 4) ได้ทำการศึกษาวิจัยพบว่าคุณสมบัติสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการประสบความสำเร็จของผู้ประกอบการ มีอยู่ 5 คุณสมบัติสำคัญด้วยกันคือ

1.1 มีความพยายามที่จะบรรลุผลสำเร็จ ซึ่งประกอบด้วย ความรับผิดชอบ เข้มแข็ง (Vigor) มีความคิดริเริ่ม มีความตั้งใจที่จะทำไม่ทอดถอย (Persistence) และสุขภาพดี

1.2 มีความสามารถในการคิดเป็น ซึ่งประกอบด้วย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แก้ปัญหาเฉพาะหน้า และมีความคิดในการวิเคราะห์

1.3 มีมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งประกอบด้วย การมีอำนาจหรืออิทธิพล (Ascendancy) มีอารมณ์มั่นคง (Emotional Stability) มีความเป็นมิตรเข้ากับคนได้ มีความรอบคอบ มีความสัมพันธ์ส่วนตัวใส่ใจในความรู้สึกของผู้อื่น มีความร่าเริง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ระมัดระวังคำพูด (Tactfulness)

1.4 มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร ทั้งในด้านการเขียน และพูด

1.5 มีความรู้ในด้านเทคนิค มีความรู้รอบทั้งในด้าน Know-How ของธุรกิจในสาขาอาชีพของตนดำเนินอยู่

2. ภาวะผู้ประกอบการที่เสนอโดย Gallup and Gallup

Gallup and Gallup (1986) ได้ทำการศึกษาวิจัยโดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำการประเมินตนเอง แล้วพบว่ามีความสมบูรณ์ 12 ประการ ที่ผู้ถูกประเมินระบุว่ามีส่วนผลักดันให้ตนประสบความสำเร็จอย่างสูงในธุรกิจที่ทำ ประกอบด้วย

2.1 สำคัญสำนึก คือ ความสามารถในด้านการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ที่เกิดขึ้นประจำวันอย่างมีเหตุผล และเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติ เป็นความฉลาดหลักแหลมตามธรรมชาตินั่นเอง

2.2 การมีความรู้เชี่ยวชาญเป็นพิเศษในสาขางานที่ตนทำอยู่ คือ เกิดจากการมีประสบการณ์ผ่านการทำงานโดยตรง การศึกษาเล่าเรียนโดยตนเอง และการศึกษาเล่าเรียนที่เป็นทางการ การที่จะทำให้ความรู้ชนิดนี้ดำรงอยู่ต่อไปแม้จะประสบความสำเร็จแล้ว บุคคลจะต้องพยายามเรียนรู้ต่อไปอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

2.3 การพึ่งตนเอง คือ บุคคลที่ประสบความสำเร็จจะพึ่งพาทรัพยากร และความสามารถของตนเอง รู้จักวางเป้าหมายชีวิตของตนให้ชัดเจน อีกทั้งวางแผนเกี่ยวกับอาชีพของตนเอง รู้จักเริ่มงานด้วยตนเอง และเพียรพยายาม ผลักดันตนจนโครงการ หรือสิ่งต่างๆ ที่กำหนดไว้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

2.4 สติปัญญาทั่วๆ ไป คือ ทำให้สามารถเข้าใจ มโนทัศน์ต่างๆ (Concepts) ได้อย่างรวดเร็ว และสามารถวิเคราะห์มโนทัศน์ได้อย่างถูกต้องชัดเจน ส่วนหนึ่งมาจาก พันธุกรรม และอีกส่วนมาจากการเรียนรู้ ประกอบด้วย การมีคะแนนไอคิวสูง มีความรู้ด้านศัพท์อย่างกว้างขวาง มีทักษะในการอ่านที่ดี และมีทักษะในการเขียนที่ดีผนวกเข้าด้วยกัน

2.5 ความสามารถที่จะทำให้สิ่งต่างๆ แล้วเสร็จ คือ มีความสามารถในการจัดการที่ดี มีนิสัยในการทำงานที่ก่อให้เกิดผล และการทำงานหนัก และมีความขยันขันแข็ง

2.6 ความเป็นผู้นำ คือ มีความสามารถในการโน้มน้าวใจลูกน้องหรือผู้ตามให้ทำงานตามที่ต้องการได้

2.7 การมีความรู้ คือ ความเข้าใจว่าอะไรถูก
อะไรผิด คือ การมีความรู้สึกไวต่อเรื่องศีลธรรมและจริยธรรม

2.8 ความคิดสร้างสรรค์ คือ การรู้จักประดิษฐ์
คิดค้น โดยมีที่มาจากคลังแห่งความสามารถพิเศษตามธรรมชาติ
ของบุคคล และความเข้าใจอย่างแจ่มชัด หรือลางสังหรณ์ การที่
บุคคลมีความสามารถสูงก็ดี และความสามารถพิเศษก็ดี ทำให้
บุคคลสามารถเข้าใจสิ่งต่างๆ อย่างแจ่มแจ้งชัดเจน รวดเร็ว
ก่อให้เกิดมีความรู้ในลักษณะลางสังหรณ์ขึ้น ความรู้แบบลาง
สังหรณ์อาจจะมาจากประสบการณ์อันมากมายที่บุคคลได้รับ
เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งก็ได้

2.9 การมีความเชื่อมั่นในตนเอง คือ การศึกษา
และเตรียมตัวอย่างเต็มที่ก่อนที่จะเผชิญกับสถานการณ์จริง การ
เพียรพยายามซ้อมอยู่เสมอ และความตั้งใจแน่วแน่ที่จะให้เกิดมี
ความมั่นใจในตัวเอง ตลอดจนไม่พอใจกับความล้มเหลวที่เกิดขึ้น

2.10 การมีความสามารถในการแสดงออก
ทางด้านการพูด คือ ความสามารถในการพูดในที่สาธารณะ
ความสามารถในการสนทนาได้

2.11 การรู้จักห่วงใยหรือใส่ใจกับผู้อื่น คือ ความสามารถในการเข้ากับผู้อื่นได้ดี มีมนุษยสัมพันธ์สูง และมีความรู้สึกห่วงใยต่อผู้อื่นอย่างลึกซึ้ง

2.12 โชค คือ คุณสมบัตಿಯ่างหนึ่งที่ทำให้เรา ประสบความสำเร็จ สามารถหาได้จากการทำงานหนัก คิด ค้นคว้าหาสาเหตุของความล้มเหลว และความเจ็บปวด หลีกเลียงแบบแผนของความคิดในเชิงลบ พยายามสร้างแบบแผนความคิดในเชิงบวก และในแงุ่มที่ดี ทำการเสี่ยงพอสมควร และลองเสี่ยงกับโอกาสใหม่ๆ บ้าง อย่างลึกใส “โชค” ของเรา ไป

3. ภาวะผู้ประกอบการที่เสนอโดย Frese

Frese (2000: 152-155) ได้สรุปถึงภาวะผู้ประกอบการ ที่ประสบความสำเร็จในธุรกิจขนาดย่อมไว้ ดังนี้

3.1 ความเป็นตัวของตัวเอง (Autonomy) คือ ความสามารถและความตั้งใจที่จะนำตนเองไปสู่โอกาส บุคคลที่มี ลักษณะความเป็นตัวของตัวเองนี้ เป็นคนที่สามารถทำงานได้ด้วยตนเองและสามารถตัดสินใจได้ในภาวะที่บีบบังคับ หรือมี

เงื่อนไขจำกัด อย่างเช่น ในภาวะที่มีทรัพยากรจำกัด ผู้ประกอบการที่มีความเป็นตัวของตัวเองจะยังมีความสามารถในการเป็นตัวของตัวเองในการต่อรอง หรือเผชิญกับผู้จัดจำหน่ายหรือบริษัทใหญ่ๆ ได้

3.2 การมีความคิดสร้างสรรค์ (Creativeness) คือ การมีความคิดริเริ่มเกี่ยวกับสินค้าใหม่ๆ การบริการ และเทคโนโลยีใหม่ๆ

3.3 การกล้าเสี่ยง (Risk Taking) การกล้าเสี่ยงสามารถแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ การกล้าเสี่ยงต่อสิ่งที่ไม่รู้ การกล้าใช้ทรัพย์สินจำนวนมากสำหรับการก่อตั้งธุรกิจ และการกล้ากู้ยืมจำนวนมาก

ซึ่งการกล้าเสี่ยงดังกล่าวเป็นไปได้ว่า มีความเกี่ยวข้องกับลักษณะการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอน (Uncertainly Avoidance) จากการทบทวนงานวิจัยของลักษณะธุรกิจทางตะวันตก พบว่าการกล้าเสี่ยง มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงเล็กน้อยในทางลบกับการประสบความสำเร็จ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การกล้าเสี่ยงอาจไม่ใช่ปัจจัยในทางบวกกับความสำเร็จ แต่อย่างไรก็ตาม ในทางทฤษฎีแล้วเราไม่สามารถสรุปว่าการกล้าเสี่ยงจะมี

ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับความสำเร็จ เพราะที่จริงแล้วเราอาจสันนิษฐานได้ว่า การกล้าเสี่ยงนั้นมีความสัมพันธ์ในรูปแบบของเส้นโค้งกับความสำเร็จ ซึ่งหากเป็นความสัมพันธ์เชิงเส้นโค้งแล้ว การกล้าเสี่ยงในระดับปานกลาง มีความเป็นไปได้ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ ในขณะที่ถ้าไม่เสี่ยงเลย หรือเสี่ยงสูง อาจนำไปสู่ความล้มเหลว

3.4 ความก้าวร้าวในการแข่งขัน (Competitive Aggressiveness) ความก้าวร้าวในการแข่งขันเป็นคุณสมบัติซึ่งทำให้คู่แข่งที่จะเข้ามาในตลาดเดียวกัน ผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติก้าวร้าวจะพยายามทำให้คู่แข่งหมดประสิทธิภาพ และทำให้คู่แข่งไม่สามารถอยู่ได้ในตลาด ความก้าวร้าวในการแข่งขันนี้มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความสำเร็จ

3.5 ความสม่ำเสมอและความใส่ใจในการเรียนรู้ (Stability and Learning Orientation) หมายถึง การที่เจ้าของกิจการมีความมั่นคง ไม่เก็บสิ่งผิดพลาดมาเป็นอารมณ์ หรือผิดหวัง ท้อแท้กับความผิดพลาด แต่จะนำประสบการณ์เหล่านั้นมาเรียนรู้ เนื่องมาจากการที่ผู้ประกอบการต้องมีการตอบสนองอย่างรวดเร็วกับสถานการณ์ที่มีความไม่แน่นอนสูง จึงเป็นไปได้ที่

เขาเหล่านั้นจะพบกับการผิดพลาด การเรียนรู้จากข้อบกพร่อง และความผิดพลาด เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการที่จะประสบความสำเร็จในธุรกิจ

3.6 ความต้องการประสบความสำเร็จ ความต้องการประสบความสำเร็จมีความสัมพันธ์กับทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจระดับชาติ และการประกอบกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ผู้ที่มีความต้องการประสบความสำเร็จนั้น จะชอบงานที่มีความท้าทาย และมีแรงจูงใจที่จะทำงานนั้นๆ ให้ดีกว่าเดิม มีบุคลิกภาพที่รับผิดชอบ และต้องการการให้ข้อมูลย้อนกลับในเรื่องงานที่ทำ บุคลิกภาพที่ยึดถือหลักคุณธรรมหรือที่เราเรียกว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง การที่ผู้ประกอบการค่อยๆ สร้างความเชื่อมั่น และไว้วางใจให้กับลูกค้าและผู้จัดจำหน่าย ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จระดับสูง คนที่ประสบความสำเร็จสูงมักมีแรงจูงใจที่จะทำงานที่ท้าทาย และถูกกระตุ้นให้ทำให้ดีกว่าเก่า มีความรับผิดชอบต่อเฉพาะตัวและค้นหาผลสะท้อนเกี่ยวกับคุณภาพของงาน

4. ภาวะผู้ประกอบการที่เสนอโดย Lumpkin and Gregory

Lumpkin and Gregory (2008) ได้สรุปภาวะผู้ประกอบการทั้ง 5 มิติไว้ดังนี้

4.1 การมีความคิดสร้างสรรค์ (Creativeness) หมายถึง การมีความริเริ่มเกี่ยวกับสินค้าใหม่ๆ การบริการ และเทคโนโลยีใหม่ๆ

4.2 การยอมรับความเสี่ยง (Risk Taking) หมายถึง มีความกล้าเสี่ยง ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ การกล้าเสี่ยงต่อสิ่งที่ไม่รู้ การกล้าใช้ทรัพย์สินจำนวนมากสำหรับการก่อตั้งธุรกิจ และการกล้ากู้ยืมเงินจำนวนมาก ความกล้าเสี่ยงดังกล่าวเป็นไปได้ว่า อาจมีความเกี่ยวข้องกับลักษณะการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอน (Uncertainty Avoidance) จากงานทบทวนวิจัยพบว่า ความกล้าเสี่ยงมีความสัมพันธ์เชิงตรงเล็กน้อยในทางลบกับการประสบความสำเร็จ นั้นแสดงให้เห็นว่าความกล้าเสี่ยงอาจไม่ใช่ปัจจัยทางบวกกับความสำเร็จ แต่อย่างไรก็ตาม ในทางทฤษฎีเราไม่สามารถสรุปได้ว่าความเสี่ยงจะมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับความสำเร็จ เพราะสันนิษฐานว่าเป็นเส้นโค้ง ซึ่งหากเป็นดังนั้นแล้ว ความกล้าเสี่ยงในระดับปานกลางมีความเป็นไปได้ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ ในขณะที่การไม่เสี่ยงเลยหรือเสี่ยงสูงอาจนำไปสู่ความล้มเหลว

4.3 การรักความก้าวหน้า (Proactiveness) หมายถึง ลักษณะที่กระตือรือร้นของผู้ประกอบการในการ

หนทาง หรือเน้นหนทางไปสู่ความสำเร็จ โดยมีความความพยายามในการที่จะนำพาให้ธุรกิจก้าวหน้าไป

4.4 ความแกร่งในการแข่งขัน (Competitive Aggressiveness) หมายถึง ความต้องการแข่งขัน ทำให้คู่แข่งเข้าตลาดเดียวกันได้ลำบาก ผู้ประกอบการมีความมุ่งมั่นสูงในความพยายามล้ำหน้ากว่าคู่แข่งและมีความอดทนในการแข่งขัน ทำให้คู่แข่งหมดประสิทธิภาพและทำการต่างๆให้เหนือกว่าคู่แข่งในตลาด

4.5 ความเป็นตัวของตัวเอง (Autonomy) หมายถึง ความสามารถและความตั้งใจที่จะนำตนเองมุ่งสู่โอกาส บุคคลที่มีลักษณะความเป็นตัวของตัวเองจะเป็นคนที่สามารถทำงานได้ด้วยตนเองและสามารถตัดสินใจได้ในภาวะที่บีบบังคับ หรือมีความจำกัด

5. ภาวะผู้ประกอบการที่เสนอโดย Trapp

Trapp (2012) ได้พูดถึงภาวะผู้ประกอบการในด้านความคิดสร้างสรรค์ของธุรกิจในบริบทของการทำให้มีความคิดสร้างสรรค์ไว้อย่างน่าสนใจ โดยแบ่งได้เป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

5.1. สงสัยทุกอย่าง เพื่อเป็นการท้าทายความเชื่อ และมุมมองในปัจจุบันของผู้ประกอบการเพื่อให้ก้าวหลุดออกจากกรอบความคิดเดิมๆ

5.2. สำรวจตัวเลือกที่มีอยู่ เมื่อผู้ประกอบการมองปัญหาจากมุมมองใหม่เพื่อค้นหาและรวบรวมแนวทางที่คาดว่าจะสามารถแก้ปัญหาได้ เพื่อเป็นการรวบรวมแนวทางในการแก้ปัญหา

5.3. พยายามสร้างความแตกต่าง พยายามมองหาหรือสร้างมุมมองใหม่ๆในการแก้ปัญหาจากทางเลือกที่ได้รวบรวมไว้

5.4. ประเมินแนวทางการแก้ปัญหา นำความแตกต่างที่สร้างสรรค์ขึ้นผนวกกับแนวทางการแก้ไขที่เลือกแล้ว ประเมินในแต่ละทางเลือก

5.5. ทบทวนแนวทางตลอดเวลา ตามแนวคิดนี้ไม่มีแนวทางแก้ปัญหาใดจะดีที่สุดเสมอไป ดังนั้นทุกครั้งที่เกิดปัญหาจึงควรทำตามขั้นตอนที่กล่าวมาเพื่อให้ได้ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดในเวลานั้น

6. ภาวะผู้ประกอบการที่เสนอโดย อำนาจ วีระวนิช

อำนาจ (2546: 6-8) ได้แบ่งภาวะผู้ประกอบการ

ออกเป็น 8 ลักษณะ ดังนี้

6.1 ความต้องการความสำเร็จ ในทางจิตวิทยา ยืนยันว่าบุคคลจะมีความแตกต่างกันในเรื่องระดับความต้องการ ความสำเร็จ บุคคลบางกลุ่มที่มีความต้องการความสำเร็จในระดับต่ำมักเป็นพวกที่พอใจกับสถานภาพในปัจจุบัน ในทางตรงกันข้ามบุคคลอีกส่วนหนึ่งที่ต้องการความสำเร็จในระดับสูงก็มักชอบที่จะแข่งขันเพื่อให้ตนเองประสบความสำเร็จตามที่คาดหวังไว้ และมีความพอใจที่ต้องรับผิดชอบต่องานที่ทำงานแรงผลักดันนี้ได้นำไปสู่ความทะเยอทะยานของบุคคล และการริเริ่มกิจการเป็นของตนเอง ซึ่งถือเป็นวิถีทางหนึ่งที่จะทำให้ตนเองประสบความสำเร็จตามที่คาดหวังไว้

6.2 ความต้องการที่จะรับผิดชอบ

ผู้ประกอบการโดยทั่วไปเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบส่วนบุคคลต่อผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการกระทำของเขา พอใจต่อการควบคุม และใช้ทรัพยากรให้บรรลุเป้าหมายที่ตนกำหนดขึ้น อีกทั้งเป็นผู้ที่ผูกมัดตนเองกับธุรกิจอย่างเต็มที่

6.3 การยอมรับความเสี่ยง ความเสี่ยงที่

ผู้ประกอบการได้รับในการเริ่ม และดำเนินงานในธุรกิจของ

ตนเองจะมีความแตกต่างกัน ถ้าผู้ประกอบการลงทุนด้วยเงินทุนของตนเอง ย่อมจะมีความเสี่ยงทางการเงิน แต่ถ้าเขาลาออกจากงานเดิม เขาจะต้องประสบกับความเสี่ยงในด้านอาชีพ นอกจากนั้นความเสี่ยงที่ต้องเผชิญต่อความเครียดและเวลาที่ทุ่มเทไปในการเริ่มและดำเนินธุรกิจ อาจสร้างปัญหาให้กับชีวิตครอบครัวได้

6.4 ความเชื่อมั่นในตนเอง บุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะมีความรู้สึกว่าตนเองนั้นสามารถที่จะเผชิญกับสิ่งท้าทายได้ จากการศึกษาแสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ มีแนวโน้มเป็นบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง โดยเป็นผู้ซึ่งเมื่อเห็นปัญหาที่ตนต้องเผชิญกับความเสี่ยงแล้ว ก็ยังเชื่อว่าตนมีความสามารถที่จะเอาชนะหรือแก้ไขปัญหานั้นที่เกิดขึ้นได้ โดยทั่วไปผู้ประกอบการที่มีความเชื่อมั่นในความสามารถที่จะประสบความสำเร็จนั้น เป็นผู้ที่มีแนวโน้มเชิงไปในทางมองโลกในแง่ดีเกี่ยวกับโอกาสในความสำเร็จบนพื้นฐานความเป็นจริง

6.5 ความต้องการตอบสนองอย่างทันทีทันใด ซึ่งเป็นเสมือนส่วนของจิตใต้สำนึกเพราะเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น

ผู้ประกอบการจะไม่ใช้บุคคลที่ยอมจำนนต่อปัญหา แต่จะมุ่งตอบสนองต่อปัญหาอย่างทันทีทันใด และทำการต่อสู้กับปัญหาต่างๆ ที่ระดมเข้ามา เสมือนหนึ่งรู้ว่าเขาจะทำอะไร และอย่างไร

6.6 การมีพลังในระดับสูง ผู้ประกอบการเป็นผู้ที่มีพลังส่วนบุคคลมากกว่าบุคคลอื่นทั่วไป ซึ่งพลังนี้จะสามารถพบได้อยู่เสมอๆ ในช่วงเริ่มเปิดกิจการ ที่ผู้ประกอบการจะใช้ความพยายามทั้งหมดที่มีอยู่อย่างไม่น่าเชื่อ ทั้งความคิด ความทุ่มเท ความกระตือรือร้น และการทำงานที่หนัก

6.7 การมุ่งเน้นที่อนาคต การที่ผู้ประกอบการต้องทำงานอย่างทุ่มเทนั้น ไม่ใช่เพื่อความสำเร็จในช่วงสั้นๆ แต่เขาเป็นผู้ที่มุ่งเน้นไปที่อนาคต โดยค้นหาโอกาส และสร้างกิจการของตนจากธุรกิจขนาดย่อม

6.8 การอดทนต่อแรงเสียดทาน และมีความยืดหยุ่น ผู้ประกอบการถือเป็นผู้ที่มีความอดทนต่อแรงเสียดทานสูงกว่าบุคคลอื่นทั่วไป เพราะเป็นผู้ที่ต้องเผชิญกับปัญหาต่างๆ อย่างรอบด้านโดยเฉพาะการที่สภาพแวดล้อมทางธุรกิจในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แรงกดดันยิ่งต้องมีเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นความสามารถในด้านความอดทนและความ

ยืดหยุ่น จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้ประกอบการในยุคปัจจุบัน

7. ภาวะผู้ประกอบการที่เสนอโดย รัชจรินทร์ และคณะ

รัชจรินทร์ และคณะ (2546: 31-32) ได้ทำการศึกษาวิจัยภาวะผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทยที่ประสบความสำเร็จ พบว่าผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ มี 10 คุณสมบัติ ของผู้ประกอบการ เรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้

7.1 ความมีมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การมีความสามารถในการเจรจาต่อรอง มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร มีความรู้ในด้านการบริหารจัดการ มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น มีความสามารถทำงานเป็นทีม และมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจ

7.2 ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง การชอบงานท้าทาย กล้าตัดสินใจ มีความมั่นใจชอบทำในสิ่งแปลกใหม่ มีความทะเยอทะยาน

7.3 ความซื่อสัตย์ หมายถึง การมีจริยธรรมหรือคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ต่อลูกค้า มีความจริงใจ มีความซื่อสัตย์ต่อพนักงานหรือทีมงาน มีอุดมการณ์ต้องการสร้างสิ่งที่ดีให้แก่สังคม

7.4 มีความรู้พื้นฐานและประสบการณ์ในธุรกิจที่ทำ หมายถึง การมีความรู้พื้นฐานทางธุรกิจที่ทำ มีประสบการณ์ในธุรกิจที่ทำ มีความถนัดในธุรกิจที่ทำ มีความชำนาญด้านเทคนิคปฏิบัติ ได้ใช้ความรู้ที่เรียนมา

7.5 ความขยันหมั่นเพียรให้กับธุรกิจ หมายถึง มีความตั้งใจจริง ทำงานติดต่อกัน มีความพยายามต่อสู้ไม่ท้อถอย บริการลูกค้าดี เน้นคุณภาพสินค้าและบริการ มีใจรักในธุรกิจที่ทำ

7.6 มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ หมายถึง รับฟังคำวิจารณ์ของผู้อื่นได้ สามารถอดทนต่อความกดดันได้

7.7 มีวิสัยทัศน์ หมายถึง มีความช่างคิดช่างสังเกต มองหาโอกาสที่ดี เรียนรู้และพัฒนาสินค้าหรือบริการอยู่เสมอ

7.8 ประหยัด หมายถึง มีความประหยัด ให้ความสำคัญกับสุขภาพที่ดี

7.9 พัฒนาและฝึกอบรมพนักงานอย่างต่อเนื่อง หมายถึง การที่ผู้ประกอบการให้ความสำคัญ และเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาบุคลากรในองค์กร มีการสอนงาน อธิบายและฝึกอบรมทักษะต่างๆที่จำเป็น รวมถึงทักษะใหม่ๆ ที่ทันสมัยให้กับพนักงาน มองพนักงานเป็นทรัพยากรขององค์กร มากกว่าเป็นค่าใช้จ่ายขององค์กร

7.10 มีความเชื่อเรื่องโชค หมายถึง การที่ผู้ประกอบการเชื่อว่าความสำเร็จสามารถหาได้จากการทำงานหนัก การค้นหาสาเหตุของความล้มเหลว แต่จะหลีกเลี่ยงแบบแผนของความคิดในเชิงลบ สร้างความคิดในเชิงบวก ทำการเสี่ยงพอสมควร และลองเสี่ยงกับโอกาสใหม่ๆ โดยไม่ปฏิเสธ “โชค” ที่มีไป และปฏิบัติต่อคนอื่นเหมือนกับที่ต้องการให้คนอื่น ปฏิบัติต่อตัวเอง

จากภาวะผู้ประกอบการตามแนวคิดต่างๆที่กล่าวมาข้างต้น ที่มีการกล่าวถึงคุณสมบัติตามมิติที่วัดคุณสมบัติของแนวความคิดการมุ่งเน้นการเป็นผู้ประกอบการโดยมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 สรุปแนวคิดคุณสมบัติของการเป็นผู้ประกอบการ

แนวคิดเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ประกอบการ								
แหล่งแนวความคิด	ต่างประเทศ					ประเทศไทย		จำนวนครั้งที่กล่าวถึง
คุณสมบัติของผู้ประกอบการ	ภาวะมุ่งเน้นการเป็นผู้ประกอบการ	Pickle	Gallup และ Gallup	Michael Frese	Lumpkin and Gregvry	อำนาจ ชี รวานิช	รัชจิ นทร์ และ คณะ	
การมีความคิดสร้างสรรค์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
การยอมรับความเสี่ยง	✓		✓	✓	✓	✓	✓	6
ความรักความก้าวหน้า	✓		✓		✓	✓		4
ความแกร่งในการแข่งขัน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
ความเป็นตัวของตัวเอง	✓		✓	✓	✓	✓		5
มีประสบการณ์ในธุรกิจ	✓	✓	✓				✓	4
มีมนุษยสัมพันธ์		✓	✓				✓	3
มีทักษะการสื่อสาร		✓	✓					2
มีความเป็นผู้นำ			✓			✓	✓	3

มีการตอบสนอง อย่างรวดเร็ว		✓	✓	2
มีความรู้รอบด้าน	✓	✓		2
มีสติปัญญาทั่วไป	✓		✓	2
มีความเชื่อมั่นใน ตนเอง	✓		✓ ✓	3
ความซื่อสัตย์			✓	1

หมายเหตุ: ✓ หมายถึง มีคุณสมบัติในแนวคิดที่ระบุ

จากตารางสรุปแนวคิดต่างๆตามคุณสมบัติในแนวคิดภาวะผู้ประกอบการ พอสรุปคุณสมบัติตามแนวคิดภาวะผู้ประกอบการ (โดยพิจารณาจากการกลางถึงไม่น้อยกว่า 4 แนวคิด) ได้ดังนี้

1. การมีความคิดสร้างสรรค์ (Creativeness) หมายถึง ความคิดสร้างสรรค์เป็นการตั้งคำถามกับปัญหาหรือสิ่งที่ต้องแก้ไขแล้วทำการรวบรวมแนวทางในการแก้ปัญหาและพยายามสร้างความแตกต่างการแก้ปัญหาจากเดิมเพื่อให้ดีกว่าปัจจุบัน พร้อมทั้งประเมินผลลัพธ์ทุกครั้งหลังจากปัญหาหรือสิ่งที่แก้ไข

2. การยอมรับความเสี่ยง (Risk Taking) หมายถึง มีความกล้าเสี่ยง ซึ่งยังสามารถแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ การ

กล้าเสี่ยงต่อสิ่งที่ไม่รู้ การกล้าใช้ทรัพย์สินจำนวนมากสำหรับการก่อตั้งธุรกิจ และ การกล้ากู้ยืมเงินจำนวน

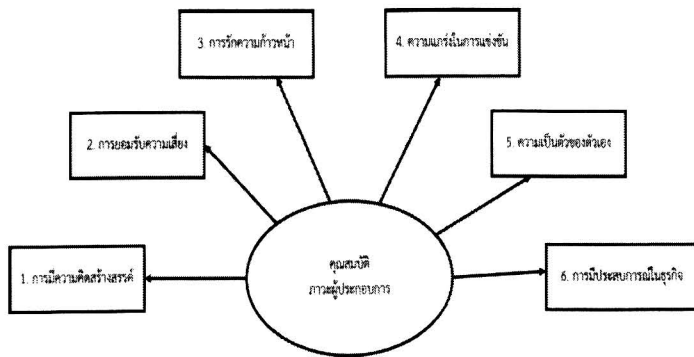
3. การรักความก้าวหน้า (Pro Activeness) หมายถึง ลักษณะที่กระตือรือร้นของผู้ประกอบการในการหาหนทาง หรือเน้นหนทางไปสู่ความสำเร็จ โดยมีความความพยายามในการที่จะนำพาให้ธุรกิจก้าวหน้าไป

4. ความแกร่งในการแข่งขัน (Competitive Aggressiveness) หมายถึง ผู้ประกอบการพยายามเปรียบเทียบความสามารถทางการแข่งขันกับคู่แข่งอยู่เสมอ โดยมุ่งมั่นที่จะพยายามทำให้ธุรกิจเหนือกว่าคู่แข่ง อีกทั้งพยายามป้องกันการโดยแย่งส่วนแบ่งทางการตลาดจากทั้งคู่แข่งและคู่แข่งรายใหม่ โดยผู้ประกอบการพร้อมแข่งขันในทุกรูปแบบ

5. ความเป็นตัวของตัวเอง (Autonomy) หมายถึง บุคคลที่มีลักษณะความเป็นตัวของตัวเองจะเป็นคนที่สามารถทำงานได้ด้วยตนเองและสามารถตัดสินใจได้ในภาวะที่บีบบังคับ หรือมีความจำกัด ความสามารถในการต่อรอง หรือเผชิญกับผู้จัดจำหน่ายหรือบริษัทใหญ่ๆได้

6. การมีประสบการณ์ในในธุรกิจ (Experience) หมายถึง การมีความรู้พื้นฐานทางธุรกิจที่ทำ มีประสบการณ์ในธุรกิจที่ทำ มีความถนัดในธุรกิจที่ทำ มีความชำนาญด้านเทคนิคปฏิบัติ ได้ใช้ความรู้ที่เรียนมา

จากที่กล่าวมาเราจะเห็นว่าคุณสมบัติของภาวะผู้ประกอบการ จะให้ความสำคัญกับภาวะผู้ประกอบการที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ โดยวัดใน 6 คุณสมบัติ ดังภาพ

ภาพที่ 2 แสดงแนวคิดในการวัดคุณสมบัติของภาวะผู้ประกอบการ

สรุป

จากการทบทวนวรรณกรรมของนักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ พอที่จะสรุปได้ว่า ผู้ประกอบการ (Entrepreneur) นั้นหมายถึง บุคคลที่ก่อตั้งองค์กร เป็น

เจ้าของหรือหุ้นส่วนที่เข้ามาดำเนินธุรกิจ โดยยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในการดำเนินธุรกิจ ทั้งนี้เพื่อผลกำไร ความพอใจ และผู้ประกอบการขององค์การธุรกิจเหล่านั้น ควรต้องมีภาวะผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยหลักสำคัญ 6 ประการคือ การมีความคิดสร้างสรรค์ (Creativeness) การยอมรับความเสี่ยง (Risk Taking) การรักความก้าวหน้า (Pro Activeness) ความแกร่งในการแข่งขัน (Competitive Aggressiveness) ความเป็นตัวของตัวเอง (Autonomy) และการมีประสบการณ์ในธุรกิจ (Experience) อันเป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จหรือล้มเหลวของการดำเนินการทางธุรกิจ

อย่างไรก็ตามควรมีการศึกษาในการยืนยันถึงความสัมพันธ์หรืออิทธิพลของภาวะผู้ประกอบการที่มีต่อผลการดำเนินงานขององค์การ (Firm Performance) ซึ่งสามารถวัดได้ในหลายมิติ ก็ยังเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ ที่จะช่วยพัฒนาองค์ความรู้ทางวิชาการของภาวะผู้ประกอบการให้ก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- กัตัญญู หิรัญญสมบุรณ์. 2544. การจัดการธุรกิจขนาดย่อม.
กรุงเทพมหานคร: เท็กซ์ แอนด์เจอร์นัล พับลิเคชั่น
จำกัด.
- ขวัญเชิญ ภาคฐิน. 2546. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อ
ความสำเร็จของการประกอบการอุตสาหกรรมอาหาร
ขนาดกลางและขนาดย่อม. วิทยานิพนธ์
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รัชจรินทร์ พรชัยวิเศษกุล, วิวรรณรักษ์ จรัสวีริยะกุล, อัญชลี วิ
สุทธิมรรค และสุรัต พิชัย. 2546. รายงานศึกษาวิจัย
ฉบับสมบูรณ์เรื่อง การศึกษาวิจัยคุณลักษณะของ
ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ. รายงานเสนอต่อ
สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม.
กรกฎาคม 2546. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.
- วรรณภา ฉายาวัดณะ. 2544. รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่าง
ลักษณะผู้ประกอบการ ภูมิความรู้ความชำนาญ และ
ความสำเร็จของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาด
ย่อม ในอุตสาหกรรมแม่พิมพ์โลหะและพลาสติก ใน
เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล.

กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สถิต นียมญาติ, อัครพร บุณนาค, ชลธิชา ลีว่าทินแสนสุข และ
รัชณี เลิศหิรัญวิบูลย์. 2546. รายงานการศึกษาวิจัย
**ฉบับสมบูรณ์เรื่อง คุณลักษณะของผู้ประกอบการด้าน
การท่องเที่ยวที่ประสบความสำเร็จ.** รายงานเสนอต่อ
สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. 9
มิถุนายน 2546. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.

อำนาจ ชีระวนิช. 2546. **การจัดการธุรกิจขนาดย่อม.**

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Frese, M. 2000. **Success and Failure of
Microbusiness Owner in Africa.** The United
States of America: Greenwood Publishing
Group, Inc.

Gall, S., B. Beins. and A. J. Feldman. 1996. **The GALE
Encyclopedia of Psychology.** New York: Gale
Research.

Ndubisi, N.O. and Iftikhar, K. 2012. **Relationship
Between Entrepreneurship, Innovation and
Performance Comparing Small and**

Medium-Size Enterprises (Online).

www.emeraldinsight.com/1471-5201.htm,

June 20, 2014.

Schumpeter, J. A. 1934. **The Theory of Economic Development**. New York: Oxford University Press.

Schumpeter, J. 2001. **Joseph Schumpeter and the Moral Economy** (Online).

[http://www.acton.org/pub/commentary/2001/](http://www.acton.org/pub/commentary/2001/02/26/joseph-schumpeter-and-moral-economy)

[02/26/joseph-schumpeter-and-moral-](http://www.acton.org/pub/commentary/2001/02/26/joseph-schumpeter-and-moral-economy)

[economy](http://www.acton.org/pub/commentary/2001/02/26/joseph-schumpeter-and-moral-economy), July 1, 2014.

Swedberg, R. 2007. **Rebuilding Schumpeter's**

Theory of Entrepreneurship. Paper

Presented at Conference on Marshall and

Schumpeter, Hitotsubashi University.

Tajeddini, K. 2010. "Effect of Customer Orientation

and Entrepreneurial Orientation on

Innovativeness: Evidence from the Hotel

Industry in Switzerland." **Tourism**

Management. 31(2): 221-231

Wennekers, S. 2006. **Entrepreneurship at Country**

**Level: Economic and Non-Economic
Determinants.** Scales Research Reports.

หลักเกณฑ์และคำแนะนำเกี่ยวกับบทความตีพิมพ์ ในวารสารศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ

1. การเตรียมต้นฉบับ (Preparation of Paper)

- ต้นฉบับจะเขียนเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษก็ได้ โดยให้จัดทำตามรูปแบบและจัดเรียงตามที่วารสารนี้กำหนด และไม่ควรเกิน 12 แผ่น

- ต้องพิมพ์ด้วยกระดาษ A4 หน้าเดียว ตั้งระยะขอบกระดาษด้านบนและระยะซ้ายมือ 1.5 นิ้ว และระยะขอบกระดาษด้านล่างและระยะขวามือ 1 นิ้ว พิมพ์ด้วย Microsoft Words 2007 ด้วยตัวอักษร TH SarabunPSK 16pt. โดยไม่ต้องใส่เลขหน้า

2. ส่วนประกอบของบทความ (Elements of Paper)

2.1 บทความวิจัย (Research Paper)

2.1.1 ชื่อเรื่อง (Title) ให้ขึ้นต้นด้วยภาษาไทยและมีภาษาอังกฤษกำกับ

2.1.2 ชื่อผู้เขียนบทความ (Author) ให้แสดงชื่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเท่านั้น และให้แสดงรายละเอียดของผู้เขียนได้แก่ ตำแหน่ง หน่วยงาน เบอร์โทรติดต่อ และ E-mail ไว้ในเชิงอรรถ

2.1.3 บทคัดย่อ (Abstract) ให้มีทั้ง

ภาษาไทยและภาษาอังกฤษตามลำดับ โดยไม่ควรเกิน 250 คำ หรือประมาณ 15 บรรทัด

2.1.4 คำสำคัญ (Keyword) ให้ระบุคำสำคัญ

ไว้ได้บทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยควรมีคำสำคัญ ประมาณ 3-5 คำสำคัญ

2.1.5 บทนำ (Introduction) ให้อธิบายถึง

ความเป็นมาและเหตุผล หรือแรงจูงใจในการทำบทความ พร้อมทั้งอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาของบทความด้วย

2.1.6 วิธีการศึกษา (Method) ให้ระบุถึง

กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง, การวางแผนการวิจัยและการทดลองทางสถิติ, การทดสอบความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรง, การเก็บข้อมูล, และสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1.7 ผลการศึกษา (Result) แสดงผล

การศึกษาในรูปแบบบรรยาย ให้อธิบายผลการศึกษิตตามลำดับตามลำดับของคำถาม, วัตถุประสงค์, และสมมติฐานของงานวิจัยอย่างเป็นระบบ และหากมีการแสดงรูปแบบผลการศึกษาในรูปแบบตาราง รูปภาพ หรือแผนภูมิ ให้คัดเลือกเฉพาะที่จำเป็น ซึ่งควรมีไม่เกิน 5 ตารางหรือรูปภาพ

2.1.8 การอภิปรายผลและบทสรุป

(Discussion and Conclusion) แสดงการอภิปรายผล การศึกษาที่ได้ว่ามีความเหมือนหรือความแตกต่างไปจาก

การศึกษาหรือวรรณกรรมเดิมที่เคยศึกษามาก่อนหรือไม่ พร้อมอธิบายเหตุผลตามหลักการทางวิชาการที่สามารถอ้างอิงได้ รวมทั้งให้ชี้แจงถึงข้อจำกัดและข้อเสนอแนะที่ได้จากบทความนี้ด้วย

2.1.9 การอ้างอิง (Reference) ให้ระบุถึงแหล่งที่มาของข้อความ แนวคิด หรือข้อมูลที่อ้างอิงในบทความ โดยการอ้างอิงให้ปรากฏอยู่ทั้งในต้นบทความและส่วนท้ายของเอกสารอ้างอิง

2.2 บทความวิชาการ (Academic Paper)

2.2.1 ชื่อเรื่อง (Title) ให้ขึ้นต้นด้วยภาษาไทยและมีภาษาอังกฤษกำกับ

2.2.2 ชื่อผู้เขียนบทความ (Author) ให้แสดงชื่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเท่านั้น และให้แสดงรายละเอียดของผู้เขียนได้แก่ ตำแหน่ง หน่วยงาน เบอร์โทรติดต่อ และ E-mail ไว้ในเชิงอรรถ

2.2.3 บทคัดย่อ (Abstract) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษตามลำดับ โดยไม่ควรเกิน 250 คำหรือประมาณ 15 บรรทัด

2.2.4 คำสำคัญ (Keyword) ให้ระบุคำสำคัญไว้ใต้บทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยควรมีคำสำคัญประมาณ 3-5 คำสำคัญ

2.2.5 บทนำ (Introduction) ให้อธิบายถึงความเป็นมาและเหตุผลเชิงวิชาการของบทความ

2.2.6 เนื้อหา (Contents) ให้แสดงเนื้อหาโดยแบ่งเป็นหัวข้ออย่างเป็นลำดับ

2.2.7 บทสรุป (Conclusion) ให้สรุปเนื้อหาในภาพรวม

2.2.8 การอ้างอิง (Reference) ให้ระบุถึงแหล่งที่มาของข้อความ แนวคิด หรือข้อมูลที่อ้างอิงในบทความ โดยการอ้างอิงให้ปรากฏอยู่ทั้งในตัวบทความและส่วนท้ายของเอกสารอ้างอิง

2.3 บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review)

2.3.1 ชื่อหนังสือที่ได้รับการวิจารณ์ (Title) ให้ขึ้นต้นด้วยภาษาไทยและมีภาษาอังกฤษกำกับ

2.3.2 ชื่อผู้วิจารณ์ (Author) ให้แสดงชื่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเท่านั้น และให้แสดงรายละเอียดของผู้เขียนได้แก่ ตำแหน่ง หน่วยงาน เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ และ E-mail ไว้ในเชิงอรรถ

2.3.3 บทวิจารณ์ (Criticize) ให้แสดงข้อดี ข้อด้อย และประโยชน์ในเชิงวิชาการของหนังสือหรือตำราที่ได้รับการวิจารณ์อย่างเป็นระบบ